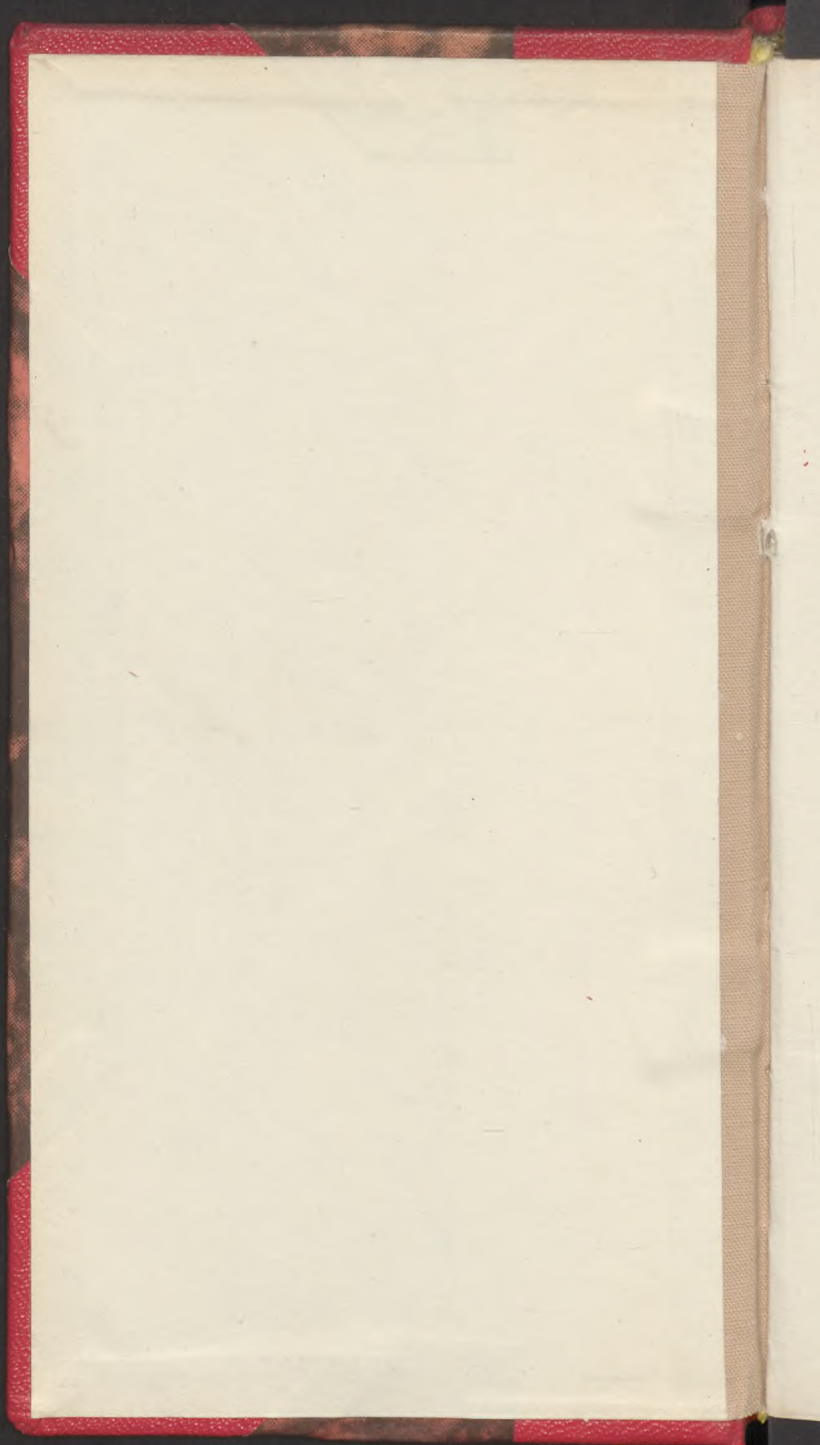
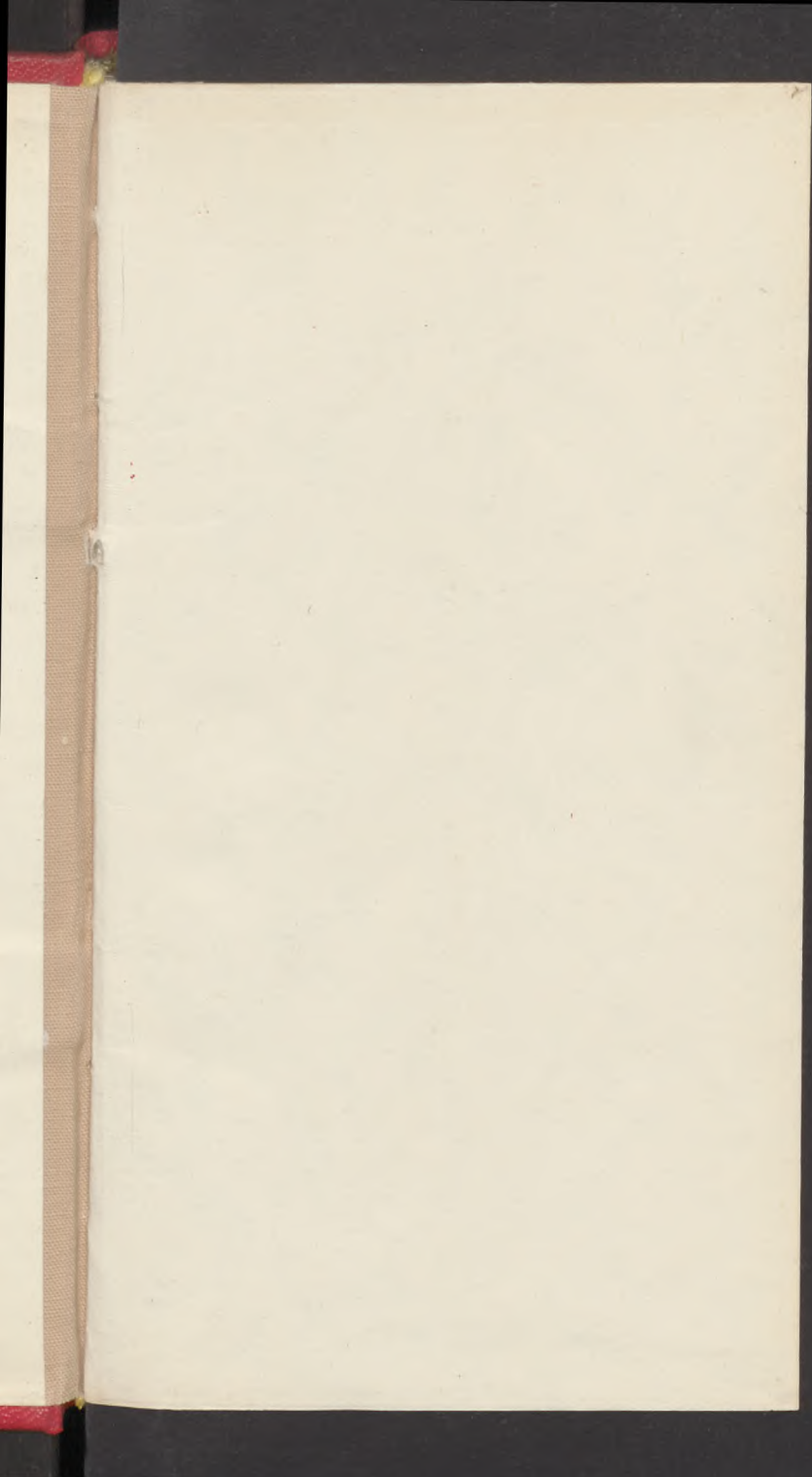
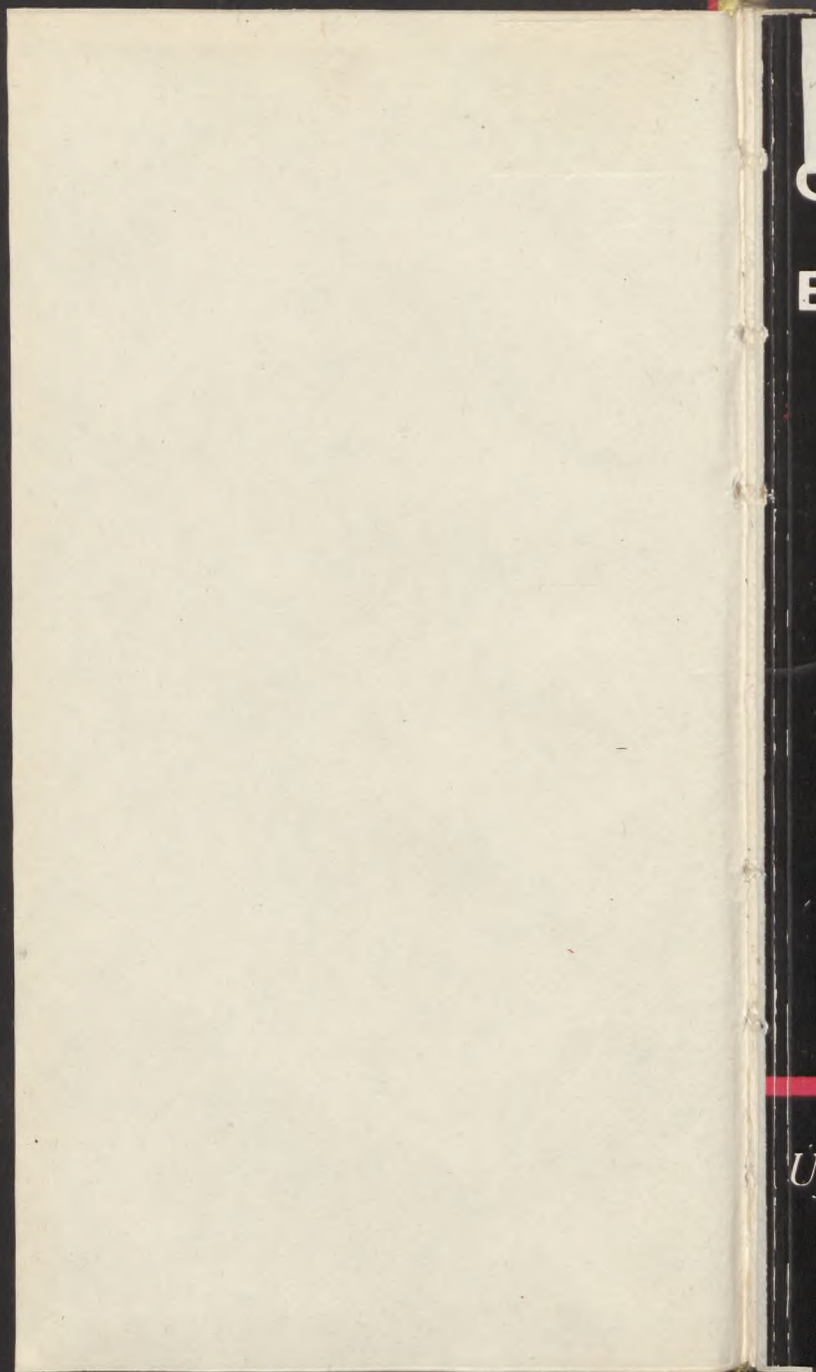

MB
60.607

MB

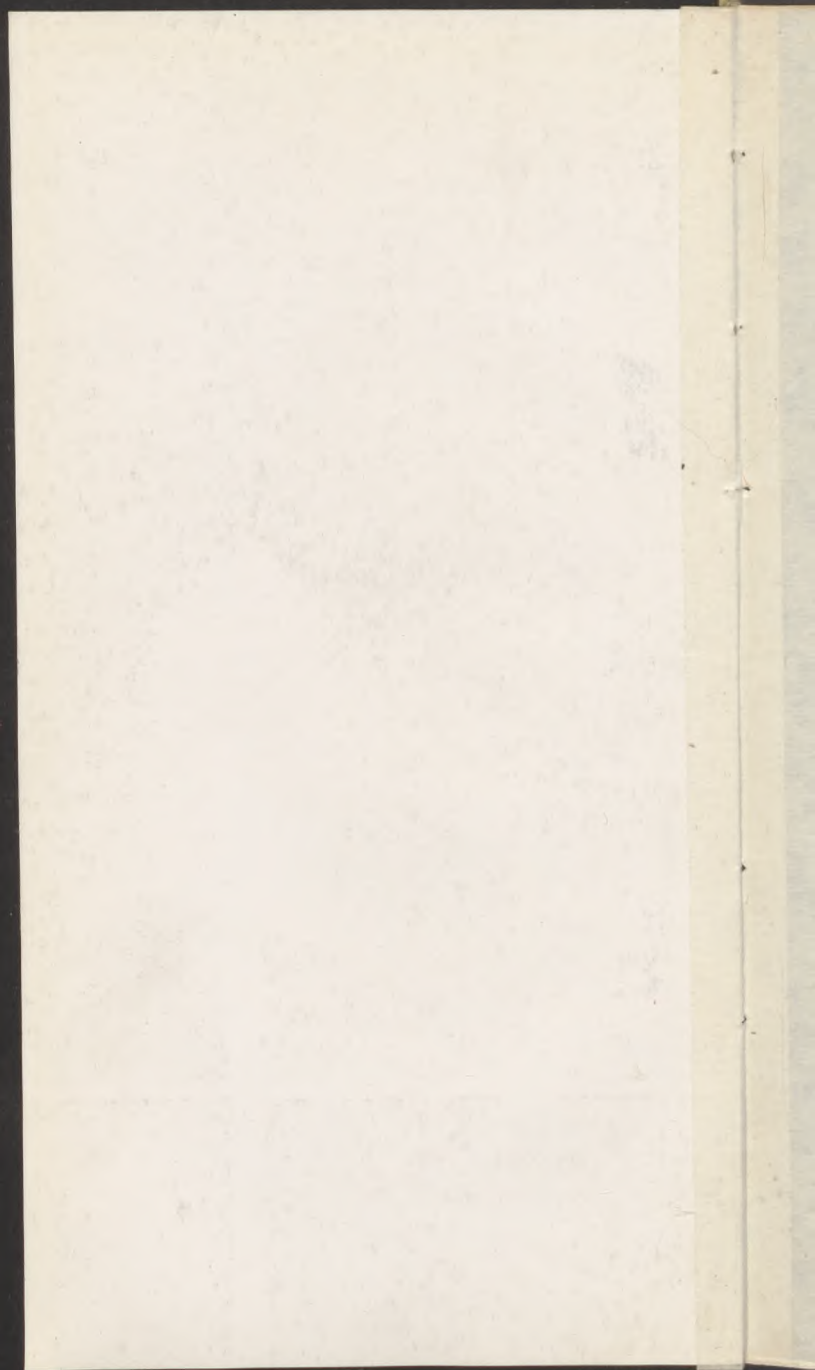
60607

Gyori László

EZ A VERS ELADÓ

Új Termés · Magvető

GYÖRI LÁSZLÓ

Ez a vers eladó

Új Termés • Magvető

Budapest, 1968

GYŐRI LÁSZLÓ

Ez a vers eladó

MB 60.607

ORSZÁGOS SZÉCHENYI KÖNYVTÁR

1968 év A 8153 sz.

LELTÁRI SZÁM

(R
2)

© Győri László, 1968

DADOGNI, MONDANI

Dadogni, mondani,
mi fáj, hosszasan hordani.

Kukoricalanttal, bármivel
kiütni, hogy mi kell.

Hajnalban, öt óra körül,
széna vagy fű közül.

Csak amíg pupol a vakond,
arcát míg fölfújja a lomb.

Alkonyat, nyolc óra körül,
egyet a sok közül.

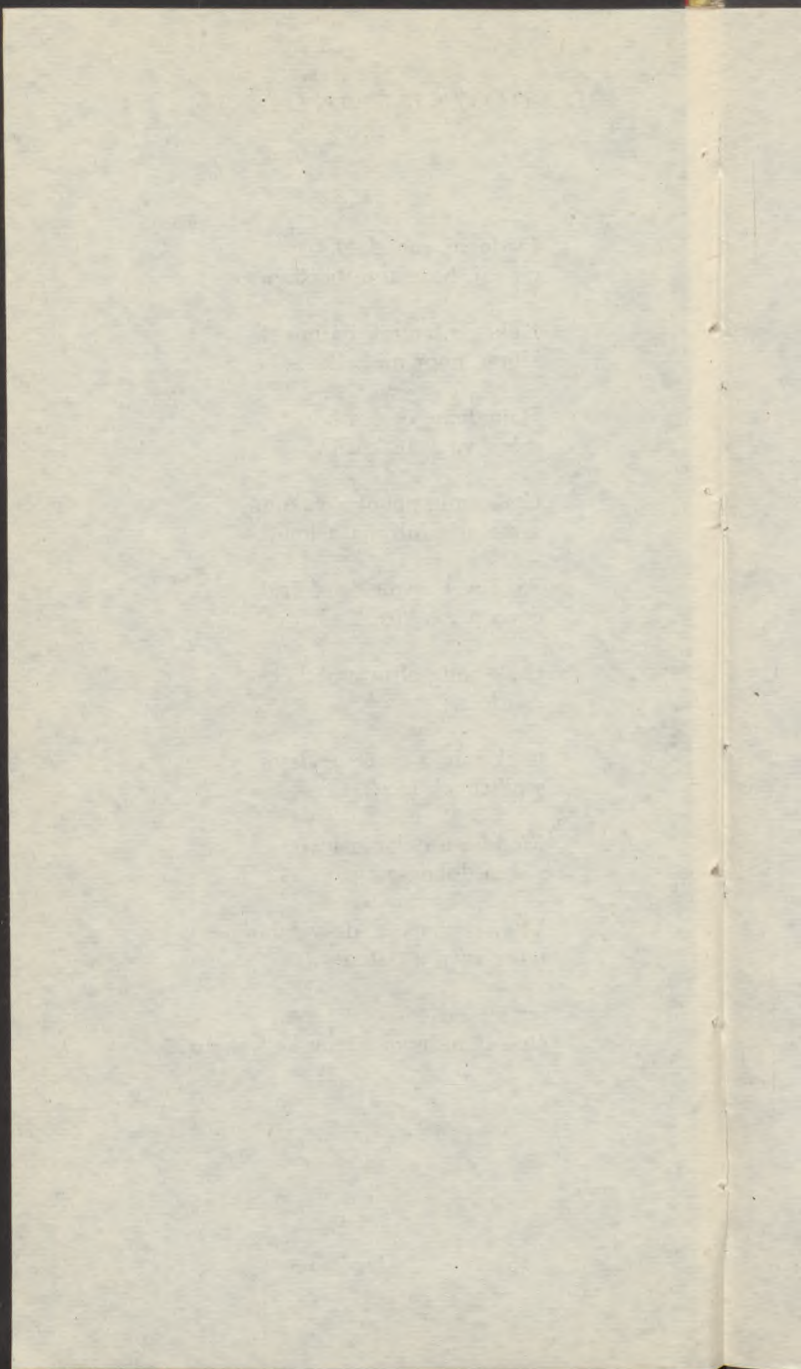
Csak amíg elfut a szekér
és ideér.

Csak míg a herét beviszik
s pihennek kicsit.

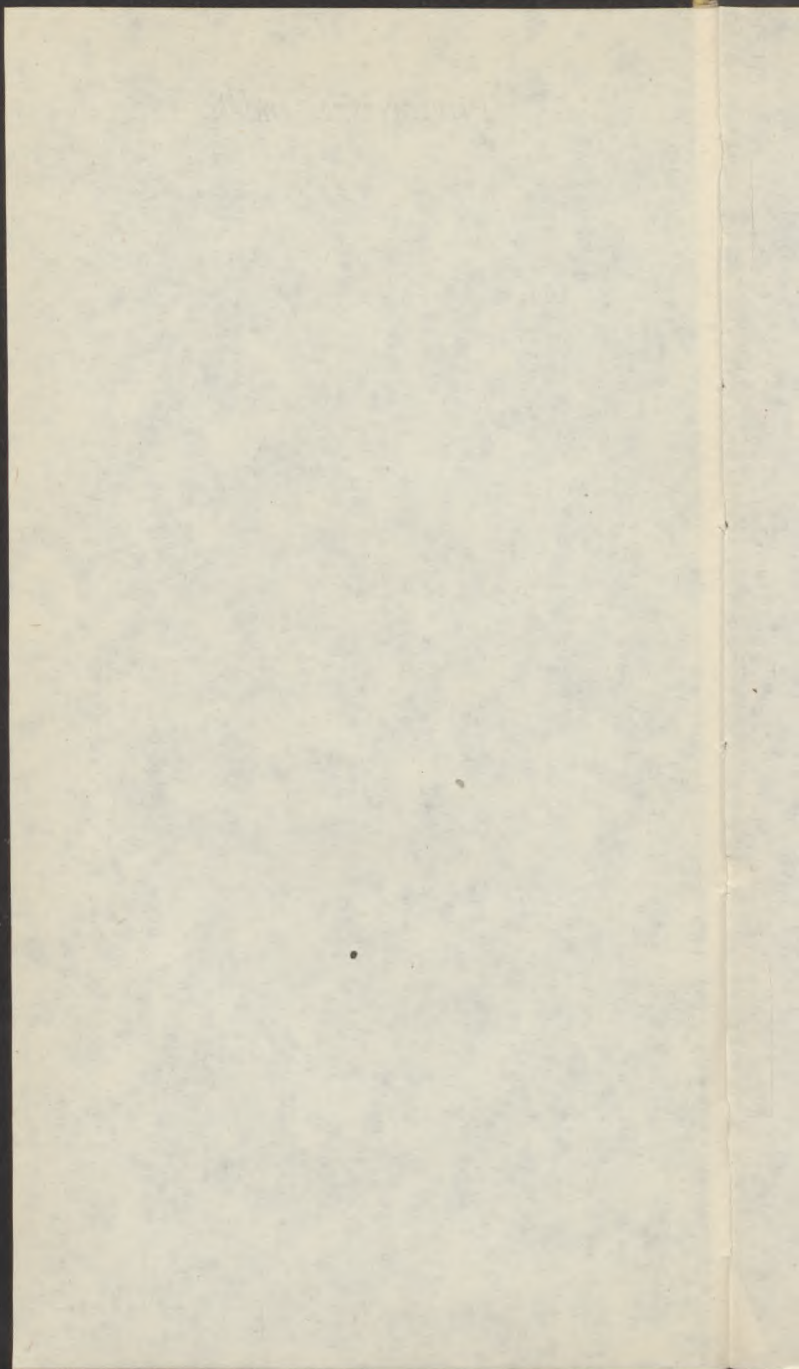
Meddig a délután leáll
s nem dohog e táj.

Vagy semmikor, de valahol,
talán ezen a dalon:

semmiség,
élek és tudnom bizton kell, miért.

Pirosdresszes emlék

KÜLÖNÖS VILÁG

Milyen különös a világ!
Levelesek, zöldek a fák!

Ágaskodnak, milyen elevenek,
befödnek követ meg eget.

Ríkattalak, törődtem veled,
kertemből kifutsz, te gyöngö meggy.

Van egy falu, Rákóczi-telep,
volt egy fiú, estig legeltetett –

legeltetett, sárkányt eregetett,
emlékszel, még ott futok veled.

Milyen különös örökké nélkülöd,
emlékszel, még ott futok veled.

Felétek szél fúj, letépi ingemet,
milyen különös, régi ünnepek.

Kölyök majális, férfi körmenet,
kékgálicos, csöndes este lesz.

Eleven fák, kültelki vitrinek,
nem vésnek ide több szívet,

hiszen a szív úgyse őrzi meg
önmagát, a gyullogó szívet.

Gyullogó szívet, önmagát,
milyen különös, elfogyó világ!

UDVAR I.

Tányérvirágok,
tányérozzatok,
piculáktól csörren a levegő!

A tyúkok,
mint szúnyog-
rajok,
füstölögnek.
Kavarognak
a kakasok,
mint odatévedt
méhek.
Tüzes vasalót huzkod a délután,
simulnak, elégnék.

Mint a szitakötő,
vagy a lágy
tiszavirág,
halomban fulladoznak,
tarójuk elterül.

Senkise menekül.
A földről mint magasról
látszik
az, ami játszik,
• a tárgyak halhatatlanok:
a dudván a kályhacső,
a hűvösön a fásszín.

A góré, a tigris-
árnyékú cella,
kukoricát őriz
vicsorogva.

UDVAR II.

Tányérvirágok,
tányérozzatok!
Sebhelyet, kötést,
ugye, hoztatok,
itt van a sötét
szemüveg?!

* Méhek, darazsak
érce peng,

portölcsér
fut a fűben,
fekete gácsér
a vízben,
gyíkok
menekülnek,
kavicsot
csipegető
tyúkok
elülnek,
füstölögnek,
rekkenő délidő
söpri a földet.

Fehérek,
porvitézek,
kavarognak a méhek.
Tüzes vasaló
siklik az udvaron,

pörkölődik az ól,
a bodzafalomb.

A kakas, a méh
a por színére dül,
a fullánk, a taréj
a porba merül.

Gödrében forgó izület
feje a trágyadomb,
érzi a lemetélt kezét,
hadonászik a csonk.

Guruló port pipál
a rozsdás kályhacső,
Léger rajzainál
ő se különb.

Ketyeg a konzerves
doboz,
ilyen óra se rossz,
egy fekete bogár
benne föl-lejár,
pisze és fitos.

Ladik
úszik
az udvaron,
kiköt,
hol hajlik az ág,
ficánkol a két halacska,
ha csobban a lapát!

A góréből
cső virít
ki sárgán,
a tyúk
belecsíp,
futna előle,
de fogja
a rács.

Cella-
világ!
Hulla-
világ!

Tányérvirágra
pottyan a légy,
mint ócska peták!

A HOLDVIVŐ BÁRÁNY

Lehajlik havasan, hajlik a szivárvány,
azon jődögél le egy fekete bárány.

Mintha hegyen jönne, mintha pásztorolva,
mintha a két szarva két botocska volna.

Fölhajlik havasan, hajlik a szivárvány,
azon mendegél föl egy fekete bárány.

Mintha hegyen menne, mintha pásztorolva,
mintha a két szarva két botocska volna.

Mendegél, meg sem áll a fekete bárány,
huzakszik a holdra, magas a szivárvány.

Amikor a holdat túl-fölül tapodná,
akkor az a bárány szarvaiba fogná.

Nem ahogy a nyügöt, nem ahogy a jármot,
nem ahogy foga közt árkon a bogáncsot,

ahogyan a gyertya hordozza a lángot,
úgy viszi a holdat, viszi a világot.

T É L

A semmi nagyobb erő annál,
mint ami most emel.
Állok befagyott kutaknál,
a kölönc föltűzött koponya,
nézem a telet.

A fagy szobába szorít,
pávatoll röpül a kalapra,
kazlak farából itt
a szalma.

Elő a kártyát, emberek,
elő a bort is, emberek!

Hazugság a kártya,
bor sincs a pohárba,
a szoba sem ölmeleg.

Szétdűlt kemencén
röfög a sertés,
oldala csupa borda,
mintha góré volna
s éhséget őrzene.

Megvesz az isten hidege,
otthonom sehol e tájon.
Szél hajkurász egy árva nyilatkozatot
végig a befagyott tanyákon.

A NYUGALOM DALA

Térben élek, nem időben,
zöld-pengésű gyűrű-körben.
Kivirradnak, hogy magukat
égre ontsák, gödrök, lukak,
hold-kráterek, földalatti
vermek, fészkek, mint megannyi
rejtekhely, hogy védekezzek.
Ó, az időt mért vetem meg?

Csak időben, nem a térben!
Ó, mily lassú vonulású,
függőkocsi, hóhullású!
Zúg, mint a lift, dúl a vad tél,
föl-lelibben, meg ne sejsél!
Szagos hajam úgy elázik,
nem látod az evilágit.
Elkerít a büntetésem.

Szerelem, te mindenütt egy,
vesszek meg, ha nem akarlak!
Te kongasd meg a szívemnek
aszú időn a nyugalmat!
Kigyulladnak szőke kazlak,
torony fut a tűzvész felé,
ne mozdulj, de tűrj és remélj,
szerelem, te mindenütt egy!

Libegek a terek fölött,
árnyékom, mint a mutató,
úgy jár körül. Merev ködök
nikkelezik. Se lent, se fönt
nincsen idő, mely testet ölt.
Halak, Vízöntő, Skorpió
csak szimbólum – tapintható.

Ábrák, ti csak forduljatok,
dőzsöljetek, hű szeretők!
Vidulj te is, nyugodj, feledj,
játékaid idők, terek,
árnyékod az úton baktat.

Bökd föl, bökd föl simlédered
s fölragyog a nyugodalmad!

PIROSDRESSZES EMLÉK

Születtem én mindenhová,
áttetszően, égi kéken –
így kocog el öreg lován,
csetlik-botlik az enyészet.
„Itt van, itt van!” kiáltoznak,
„ott van, ott van, odasejlik!
a zablával hogy szájoztat,
hogy nyomint és hogy ügettet!”
Mindenütt van és sehol nincs,
ilyen vagy te, ifjúságom.
Néma lenni, sose szólni,
s a szavakból ki se látszom.

Elföd lomhán, betakargat
annyi emlék, bírsz-e vele?
Ó, csak bírnál, fattyú-fajzat!
Mély avaron meghemperget,
levéllel van a szám tele –
hömbölgők a domboldalon
s a horhoson ledobbanok.

Ez a bátyám! hat év idő!
Majdnem magáznom kellene.
Játék, cafrang, sok hajcihő!
Hogy futnék még most is vele.
Csak a kútig, csak az ólig,
csak eddig a teli percig,
ám a korsó kútba omlik,
a favödör fölcsapódik,
nyakamba dől a hideg víz.

Kanok törnek ki az ólból,
vérfarkasok közelednek.
Jobb maradnom, álmodoznom,
magánosan iramlani.

Hajlongani, elmondani
merev szívvel, félelmesen:
öcséd vagyok régi képről.
Kócosfejű, égigérő
meséiddel ott ülsz velem.

Vásott kölyök, hogy hallgatlak!
hogy pörög a zsuga-hajtás!
Kártyázók közt vagy a gazdag,
s istenbizony, sose csaltál!
Vásott kölyök? enbékettes
középhátvéd! jól emlékszem?
Rivalgások: „győz a vesztes!”
komolyabb hang a tribünről.

Futottam a szódavízzel,
ó, elfutó, régi bűnöm! –
gurguláztál s én, a kisebb,
vártam, hogy majd rámkiáltasz.
Arculkaptál: van bocsánat!

Arcon kaptál? Legyintettél:
„fönn végzed a levegőben!”
Győztetek s te elsiettél.
Piros dresszed föl se húznám.

Hogy duzzog és toporzékol
bennem a szív. Ez a sejtés!
Csak ne tudnám, milyen vékony,
milyen könnyű a felejtés!
Semmi álma s kondor hajam
porlófehér, mint az emlék.

Ne próbálkozz, boldogtalan,
lassan ugys megbocsájtok.
Mint a jó dalt, felejtelek,
dallamodat kutatgatom,
huzigálom. Elejtelek.

HŰSÉG VILÁGA

Te, ki idejössz, idegen
s földem próbára teszed,
a kutat meghúzkod,
jóságnak inni adsz,
fejük veregeted,
fölsöpröd az udvart,
száz dologba kapsz,
kisfiad oktatod,
tyúkoknak szórsz magot,
aratnak, aratsz,
kapálnak, kapálsz,
egyszóval zenged
földem dicséretét,

kivet a föld.
Nem elég, nem elég!

Nem vagy becsületes,
hagyd el a mesét,
a mi dolgunk nem ez!
Nem ily félelmetes.

Hűség, felelősség
a földön a földért,
valami máshoz,
a világ bajához,
ami antennákból
forrásként szivárog –
valami máshoz,
mint ami vagyunk.

Ez az ország gondolkodó része,
a fölbukó történelem,
erkölcs ekevasa,
és mint boronák fatönk-nehezéke,
a súlyosabb haza.

És így élnek amott
bolyként seregelve
utcákra fölszabott
világon

munkások, kik tudják,
dolguk nem a munka,
valami más,
valami súlyosabb.
A fölnövő, a kitanult vágy,
ami otthonos és ami bujtogat.

Ti, kik fölszabadultatok,
húségből, földből van szívetek.
Ami van, számol vagy ragyog,
de együgyű sereg.

Oldozzátok föl magatok,
ti szabadítsatok!

LATIN VITORLA

Ez már az én időm, az ősz!

Löki a múltat, a jövőt,
hogy mint vagonok, föltorlódjanak!
Itt van az évszakok egésze,
sustorog, habzik, gyönyörű!
Ez már az én időm,
most győznöm kell őszön és mindenén!
Hinni, mítoszom kitalálni,
fölfogni undort, köveim.

Napunk bikái, láthatatlanok,
kiválnak, zuhannak, mint a lift.
Űrök emelete, emlékeimé!
Tartsátok, csak tartsátok magatok,
fönnhézázó most ami közeleg.
Beroppan a gyöngyházás sisak!

Dombos Dunántúl, líránk, a kicsi domb,
fölszökik, omlik tárgyai alá.

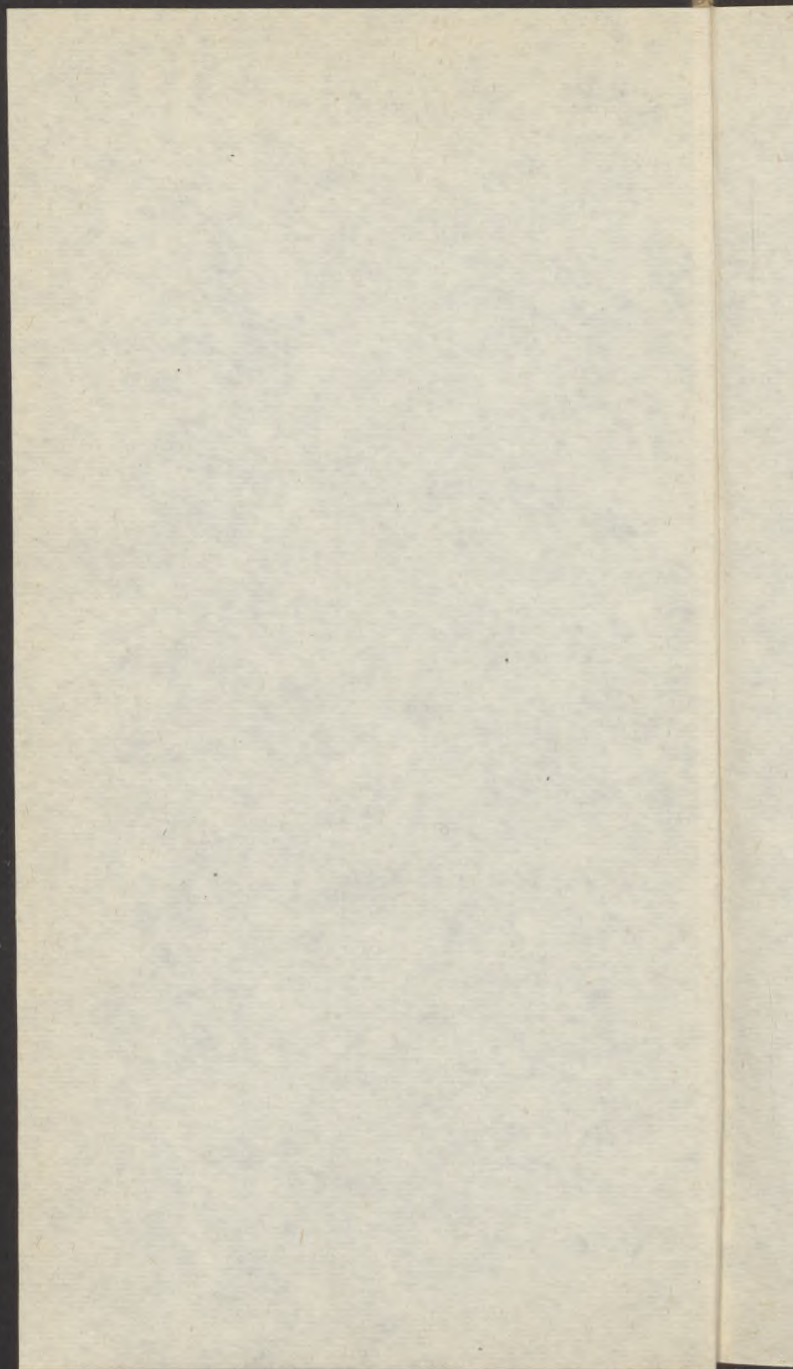
Kártékony jóság, falánk hit vagyok, oltalmazhatatlan,
mint virrasztó éjszakán vonuló tömeg.
Csomagom föladtam,
ingem felgöngyöltem,
állom a néma-nagy napot.

A líra fölbozsdul, fölsajog:
lágýékom s a kolloid látomás –

Dombokon rohan az ősz
s én zuhannék haza,
hol arcmásom, nyitott ablak dörög.
Bevágódnak vonuló madarak
hogy elragadjanak.

A földtől szakadok boldogan,
röpülök árkádok fölött.
Hívhattok postán, át a városon,
csak az évszak latin vitorlája csattog.

Május 35

BUBORÉK

A lélek hol keskeny, hol pedig gömbölyű.
Az én lelkem a szívemben sűrű olajként zötyög,
kitölti minden üregét,
így tehát szív-alakja van.

De nem tölti ki mégse!
Egy buborék úszik legfelül, ide-odajátszik,
s miként a vízi-mérték,
megmutatja, jól áll-e a világ.

MENZA

Hanyagúl a tarhonyába nyúlok.

KIÁLTOZÓ

Mivé legyünk, mi lesz velünk?
mi lesz a sok Jóbaráttal?
hová bújik, hova szárnyal?
hol tud megülni? fölrepült!

Zegzugos hely van mindenütt.
Sikong, villog a madárraj,
kiáltozik, időt fájlal,
időt zokog. Mi lesz velünk?

Évek jöttek s hirtelen összegyűlt
egy sereg. De megjelölt nemzedék?
Őszinteség, nyitott őszinteség?

nem voltunk benne semmiben?
tisztá szív? foghatatlan új?
– szelíd, haragvó, elvadult,

mindegy; még egy se volt ilyen!

DÜHÖNGŐ SZOBOR

Ti hülyék, kik hatalmas homlokkal
öregedni tértek,
lassan odabámul, s mint a had, elfoglal
az érdek.

Rühelletes, dühöngő szobor
éjszakák közterén,
úgy állok itt. Címem a bolond,
elfogott erény.

Ifjúság, te eredendő élet,
kiállított csatár!
ne végy szívedre ilyen semmiséget,
e poszton úgyis játszanál!

Miként jönnek, vedd a dolgokat,
gyűlölni megtanulsz –
a tribün szurkol, biztos rádfogad,
szakad a háló, halhatatlanulsz!

ÖSZTÖNÖS HALOTT

Ha volnék és el is mondanám,
milyen semmilyen íngszegény
vagyok, hát gallérba fojtanám
magamat, meghalnék eként.

De létezem s oly élők között,
kik nem veszik észre meztelen
testemen a kiálló könyök
szögletes dühét, a kézfejen

mohamedánul térdeplő eret.
Mondanom kell, hogy létezem,
vagyok, tehát ne büntessetek,
ne kelljen meghalnom éhesen.

Dehát e világ kényes érdeme,
hogy nem alszom, hogy nem kelek vele
s helyette s éjszaka pirkadok.
Én lettem néki egyetlen éhese.

Ha meghalnék? volnék ösztönös halott.

ARCOMAT KUTATOM

Vízalatti ablakot nyitottam,
nyitottam földfölötti boltot.

Emezt a szájnak, hogy az éhség
ne kezdhesse földi kísértését,
amazt a szívnek, hogy a jószág
leróhassa nagymultú adóját.

A gyönyör nyitott most ablakot,
s boltot a ruhátlan gyönyör.

Arcotokra nyitottam ablakot,
nyitottam ablakot a háznak,
de azt se tudtam, hol vagyok,
hujjal vagy hajjal parolázzak.

Miféle népből jöttem én,
a törzsjegy kiével egyezik,
kinek szívébe döftem én,
hogy fölvérzek megint?

EGY TANÁRNŐ VÉLEMÉNYE

„A festőművész lányára figyeljünk,
a kutatóé szintén érdekes.”

Így teve törvényt egy tanárnő
ezerkilencszázhatvanöt telén,
mikor épp ülésezett
a proletár parlament.

Fordítsd figyelmed a kis dolgok felé:
nagyjából minden rendezett,
csak alul dühöng még a sikk.

Fuvoláznak halkán a sznobok,
miközben holmi szentek
fenekét sminglizik.

Kérdezd meg a művészt:
neki jólesik?

A kutató helyettem felel:
engem az érdem szerezve érdekel.

Egy szubjektív anarchista lélek
feleségével feketézett.

A presszó vén kosokkal tömve,
nagyon kellett figyelni a csöndre.

No meg a nők, a kedves tohonyák,
póráz a nyakukban, kiskutyák!

Ebecskemód pihegve, lihegve,
cukrot ettek a kőre heveredve.

A kutyus pedig fölül feketézett.
Oly mindegy, bármelyikre nézek.

Egy vigaszt kéne végre kitalálni,
ordítani, a sarokból fölállni.

Nyugi, elvtársak, mi vár majd odakinn?
Tíz mázsa busz, öt csomag ozalin.

Erről jut eszembe, Erzsike,
nemsokára itt van a befőzés ideje!

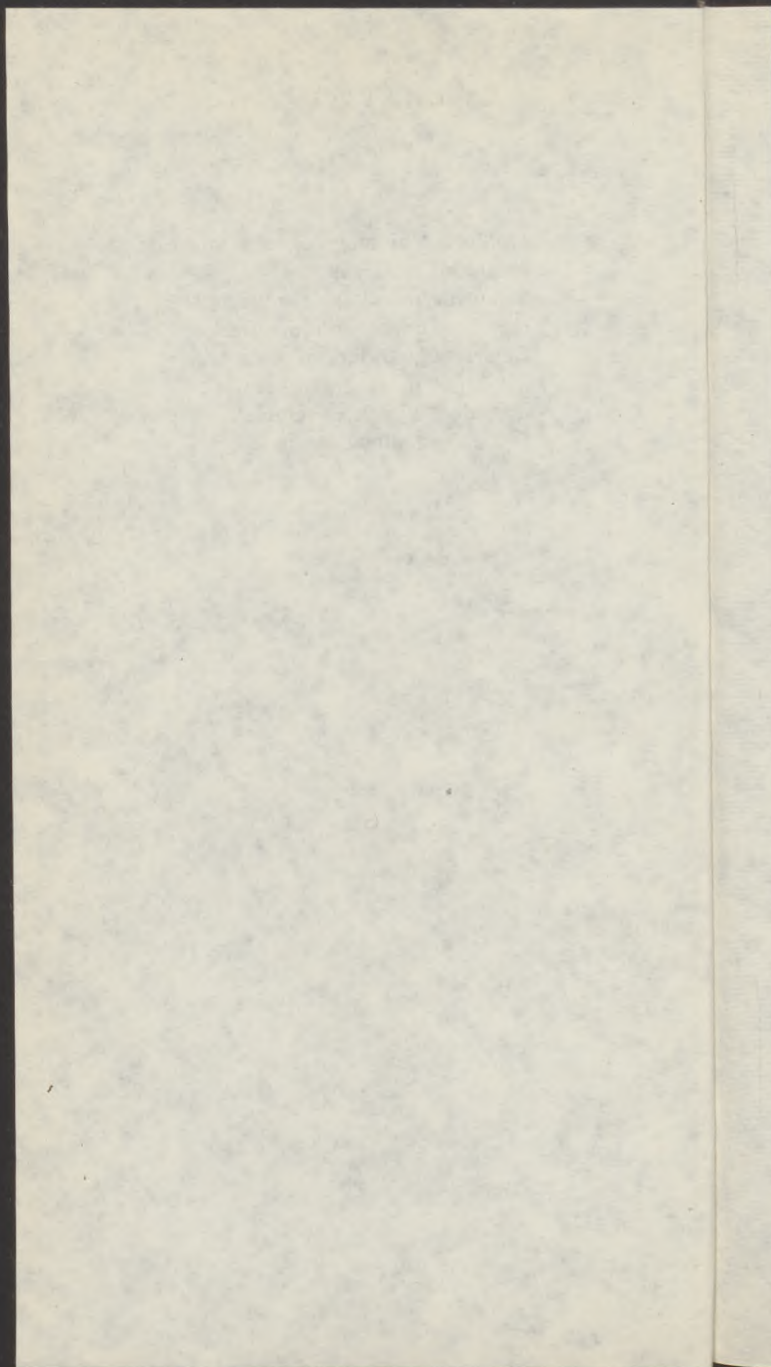
ÁLLAPOT

Dolgozik, ki megszokta a munkát,
meghalni nem siet.

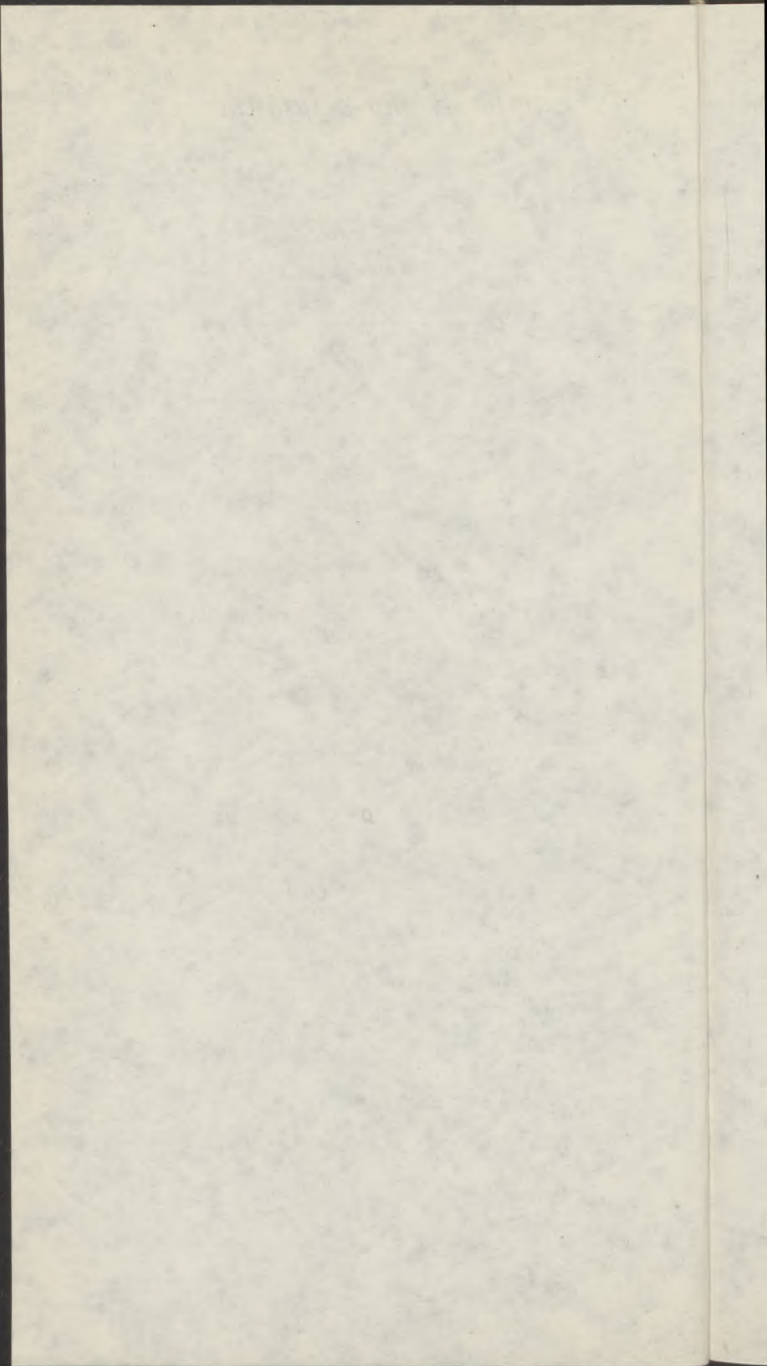
S nagyot mond, akit a hazugság,
mert szereti, olcsón megfizet.

Látszathól, ködből is megélek,
a világot megfogni fogom.

Tagadok, hiszek és remélek,
hisz másra nincs okom.

Lámpa Brunó délutánja

DÉLUTÁN VAN

Délután van, estefelé
elindulok kerted elé
Este este kilenc felé
elindulok a lónc elé
A csillag a hold éjjelén
kibújik a felhő inyén
Remeg az ég reszket belé
elindulok melled felé
Téjfog kihull eztán se félj
elindulok szoknyád felé
Szoknyád felé combod felé
elindulok mindenfelé
Hasad az ég Hogyha nyílik
négy égtájon alszom el én

Én már csak azt akarom, hogy szólj hozzám,
gyöngéden, mert gyöngé vagyok, ezért esengek
[hozzád
lankadatlanul. Te maradtál nekem, pedig én
[hagytalak el
s most föl-alá járkálgatva várlak, várom, hogy
[fölbukkanj
az egyik lépcsőfordulóban, ideköszönj, köszönj,
kérd meg, hogy vagyok. És én elmondanám,
[szeretnek
egyre többen. Így bántanálak, pedig dehogyis
[akarlak,
én csak esengek, nem áll be a szám.

OROSHÁZI VIRÁGÉNEK

Ez a madár szólni tudna,
nem szólna, csak elbújdosna.

Elbújdosna sűrű nádba,
csak tipegne, sose szállna.

Csőrét szárnya alá dugná,
lábát maga alá húzná –

barna tollát fölborzolni,
hullajtani, vízre szórni.

Se élőtlől, se halottól
olyan csodát, hogy magot szór.

Megfogadná, se nem eszik,
se nem iszik, temetkezik.

De ha egyszer megszólalna,
elcsuklana, megfulladna.

PICI SZOKNYÁD

Pici szoknyád, nagy a széle

körülfújja,
terítgeti,
körbe-körbe
terelgeti

ne fogd össze,
földredobja,
égbekapja,
csattogtatja

újra-újra
körülfújja

el-elveszi,
visszaadja,
visszaveszi,
sose hagyja

piros szoknyád
cifra csokrát
sárbaejti
fölemeli
fecseg, beszél

pici kölyök, nagyszájú szél.

GYÖNGYBAGOLY

Fények sötétlenek,
ágakon áthajol,
mereven, réveteg,
suhog a gyöngybagoly.
Esnie nem lehet,
vad hát amiatt.
Nincsen véletlenebb
annál, aki rab.

A NÁDKIRÁLY

A nádasból kijön a nádkirály,
találkozik a lombkirály vele.
„Hol van a lábad?” „Ángyikám
járja a táncot, mórrikál vele!”

ÉJSZAKA VOLT

Éjszaka volt, őszi. Vadlibák
jajongtak csúnya nádi hangon,
akár a síp. Hol volt a vihánc,
a hancuk, hajcihők? Víz alá
rogytak a puffadt harmonikák.

Csőrükből vadmagot hullatott
a barbár honvágyak királya,
s ők húzták, csak húzták a magost,
akár a mauthauseni árva.

LÁMPA BRUNÓ DÉLUTÁNJA

Hát itt a kert a nyári asztalokkal:
szilváni, zöld szilva, abroszok.
Lányok, angyalok nyafognak,
blúzukba hull a lomb.

Nyikorognak hegedűk, gitárok,
nyüzsög a nyár, a hangyaboly.
Kik isznak itt? haj, a lányok!
S az angyalok.

Zúgnak a fák, hogy nincs szavam.
Ki lakhat amott?
Olyan, ki sohase nyugtalan,
hiába hull a lomb.

Ablakközökből idenéz,
dühöngő oltalom.
Szelíd és milyen gyülevész.
No várd a holnapot.

Lecsúszik rólam majd a nadrág,
olyan sovány leszek.
Se csatos szíj, se hózentrág
nem őrzi meg.

Futótűz kapdossa vállamat,
elfújnak a szelek.
Hamuból, ocsuból válogat
élőt a te kezed.

Hogy mit mondtál, tudom, az vagyok,
bolond meg elveszett,
hisz bevágtam már egy-két ablakot,
hogy csörgött az üveg,

de Újpesten, mondd, én kiáltom
sírva és részegen:
„mért nincs nyitva a Krisztiánium!”
De éjfél van, értelek.

Én vermutot vettem délután,
bátyád meg édeset,
és ott is voltam úgy nyolc után,
hogy necsak nézzelek.

Megjött Priki, táncolni vitt.
„Nagy dolog!” – nevetett.
És csókolóztunk egy kicsit.
Micsoda hülye pech!

Ti emlékek, egymáshoz tapadva
idegyűltetek.
Újpesti volt, Jakabos Zsuzsanna,
Ősz utca ötvenegy.

Hogy nyüzsögtök, méhek vagytok ágon,
ó, fölrajzó sereg!
Tavaszi, nyári közt van csak maradásom,
Ősz utca, ősz, ötven, ötvenegy.

Róbert Károly út, laktanya,
ti meghirdetett
fiúk, akik közt nincs baka,
de jórészt istenek,

lemészárolva, fölkoncolva,
hollók kerengenek,
lessetek a forgó ultimóba.
Zsuzsanna nem jöhet.

KÁVÉS KATICA

gon,
ásom,

Olcsó butikban láthatod,
hol mindenki ismerős.
Ennek a presszónak
Kávés Katica a neve.

Olyan szép, lecsukni kellene,
de nincs rendőr közel,
vagy hogyha van, hát
ő is kihúzza magát.

A kifőzőnők s a kofák
„nagy ringyó” mondogatják.
A virágárus csak mosolyog,
ruháskosárral hordja a liliomot.

A kicsi meggy szíve
az viszont meghasad.

BESZÉLJ, KICSIKÉM, SZÖRNYŰ ÉRDEKES

Beszélj, kicsikém, szörnyű érdekes,
rádszólok talán, akaszd föl magad.
Nyelved ég és föld felé repes.
Tegnap bánt, hol maradsz?

Susogd el, hogy mért vagyok jó,
tudom, mi van a blúz alatt,
s ha az van, akkor szörnyűmód jó.
Rádszólok talán, akaszd föl magad.

Kicsikém, jó trükk az egész,
jól jött, hogy kicsinált a lap.
Két filkón átverni nem nehéz.
Rádszólok talán, akaszd föl magad!

És hívni és fölkeresni fész, szolingatni a kő alatt,
telefonon, hogy egyszer béke lesz.
Mért szóljak rád, akaszd föl magad?

VILLOGVA ROMLÁS KÖZT

Minek tűrsz te engem,
nem tudsz csókolózni.
Vérben fürdesz, sebben.
Tőlem elmosódni.

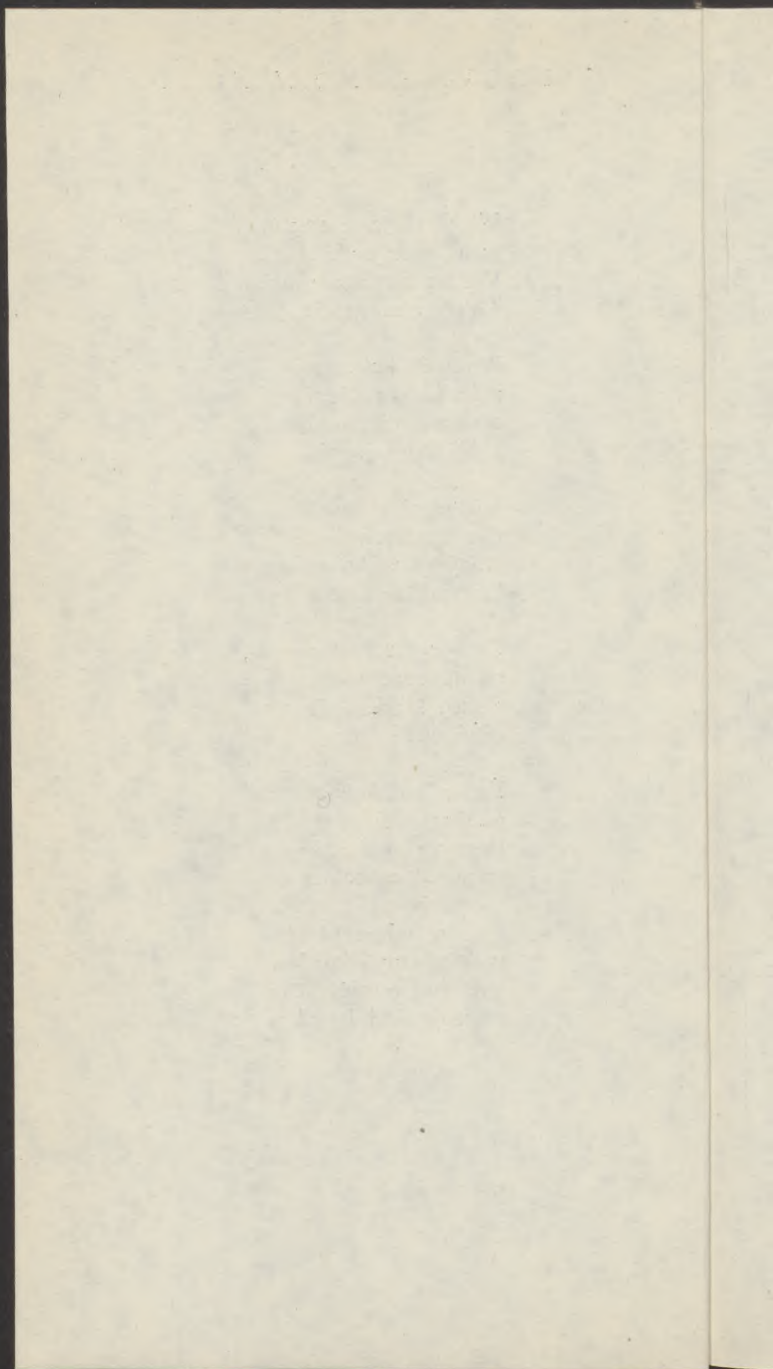
Azért énekeltem,
muzsikált a dózni,
bírjon egyre szebben
a blúzod sajogni.

Hízelegni eljössz,
ilyenkor szeretlek.
Nagy séta, Anker-köz,
bejárjuk az estet.

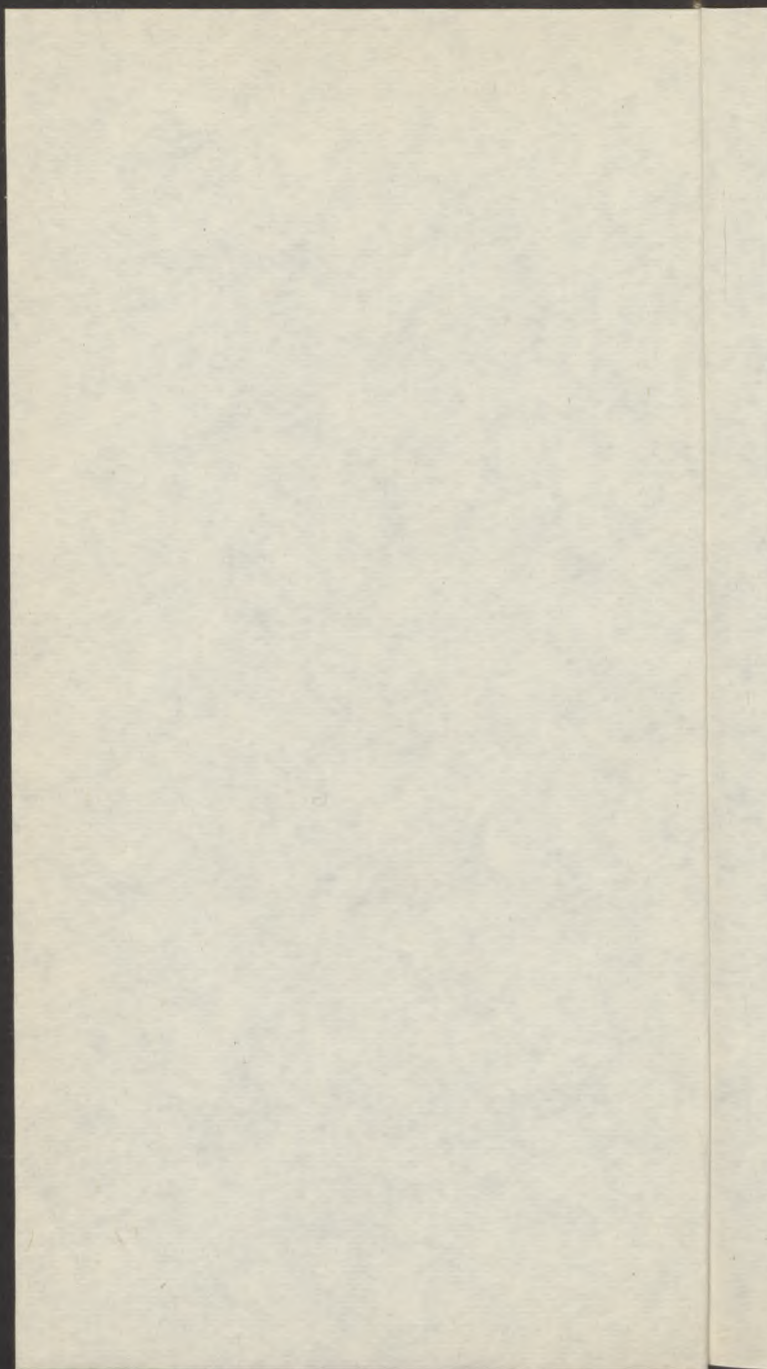
Csak egyszer elhagynál,
szemüveged törne,
e szép kirakat-pár
zúgó vízre jönne.

Én se hadakoznék,
dühöm is elfogyna,
jó szóval adóznék
számmal csókolózva.

Dühöm tehozzád köt,
te kétszárnyú kardvas!
Villogva romlás közt
te vagy diadalmas!

Címváltozásos napilap

BEBOCSÁJTÓ

Ti suttyó költők, aggott cinikusok,
szakítok veletek!

Ti elegy
próféták, ti kőszálról lecsúszott
isten-átkai!

Már aki.

Én a földön nagyokat taszítván
kalimpálok hamletül a sziklán.

SÍP, DOB

Nem illik a számra
az „otthon”, a „lámpa”,
szó, de még üres.

Mi „illő”, „otthonos”,
úgy dül ki, mint a kóc,
részegből a szesz.

Szám íze keserű,
hisz kéne a derű,
a dudlis üveg.

Bár lennék családfő!
Lágy a gond s a fürdő-
kád sose cement!

Ó, ábránd, ittalak
én, hű tanúm a pad,
gyomrom émelyeg.

Megyek. E batyu, e
zsák lim-lommal tele,
elhagylak, sziget.

Kiáltok. A bérház
köhint, morog, asztmás,
elaggott öreg.

Kiáltok a gangon.
Köhint újra s morgón
löki a reteszt.

E batyu mire jó?
Kurjant az eladó,
vevője süket.

Síp, dob! Orfeuszként
kell zengeni ismét,
ki szállt

a zord, a kegyetlen
éjszakán. Ó, serkenj,
te, világ!

DECEMBER KÖZEPÉN

De jó szárazfából
citerát csinálni,
tátott macskaszájából
fuvalát csinálni.

Állni, kiabálni,
örökkön-örökkön,
jézuskát csinálni,
karomat kitárni.

De jó itt a földön
magasan dalolni,
gyalog-hold ha följön,
havasan fölállni.

De jó, hogyha mozdulsz,
fölragyog a határ.
De jó, hogy a koldus
torka lebabázik,

s szül olyan ikreket,
kik pokolra vágnak.
Nincsen könnyörület,
iker-arcú bánat!

Moly gyűri szerfelett,
hol van hát a bunda?
Add oda, vidd neki.
Vérbaj jön, a skorbut,

elrohad a koldus,
kölykünk ijesztgeti.
Jaj akkor a jó is,
elfakul a hó is,

holdnak sincs udvara.
Nem látok jó lenni,
vakon botorkálok,
mint a hit egymaga.

Állhatok a sorba
lökdöső örömmel,
nemhogy vinne folyva,
de zúdul, de tördel.

Így fénylek egyedül
december közepén
mindent kidobálva,
hevenyén a szívre,

hanyagul a sálra.

MAGAMUTOGATÓ

Nézd a nyomorékot itt a kőoszlopnál!
Kirakja a lábát, mint az undort.
Ahogy a pap fölnyújtja az ostyát,
fölmutatja kupával az úrbort.

Tárlatot nyit a nyomorából
s a gyanútlanok ráharapnak.
Adakozók, akiket csodálok,
hogyan fogjátok föl? malasztanak?

Ismerem a magamutogatót,
leprája van, e szánnivalót
nem gyógyítja, de fölfedi,

hogyan könyörüljete, hogy adakozzatok,
jókat vagytok, arra gondoljatok.
Leprája így lesz nem emberi.

CÍMVÁLTOZÁSOS NAPILAP

nál!

Az ágyból úgy dőlsz ki naponta,
mint zsákokból a kóc.
Hajad kifoszlik, arcod a csorba
lavorba
lóg.

Dagály van, csapkod a mutató,
időfogyatkozás.

Házmester lötytyint ki vizet
s menetrend szerint
ráddől a zuhatag,
szakálla hab.
Fénylik a zsilett.

tok,

Húzza borostás nyugalmadat.
Üvöltenél, nodehát minek?
Zsaluk, ablakok habzanak
s az éjszakát lerántja a nap.

Onnét amonnét mindenütt
ám akkor máshol vagy amott
emide odaát ugyanott
buszok malmai
őrlik a fagyot.

Ilyenkor, ilyen reggelen
lehet csak elmerengennem.

Társak,
kabátok tartanak,
oldódó övek,
sálak.
Nem tömegsír, eleven
tömeg.

Csavarogj, sofőr!

Dülők poroljanak,
járd be a nyarat!
Ha tél van, hát tavasz!
Kölykök, meztelen
füzek integessenek,
és ne félj, hogy este lesz.
Ördögbogarak
járnak a hold alatt,
világoljanak!

És ez a nagy sereg,
a kitaláltak, a pálló proletárok,
félrehajtják az éjszakát.
Pálinkát, kicsi poharat,
csajkát a háborúból,
sisakot inni, inni.
S ami van, hinni, hinni!

Elfáradtatok?
Nyüzsgő sarki órát,
befagyott számlapot!
iskola, kórház,
tömör vashadak!
Tudom, hogy bolondság,
proletár vagyok!

Könnyű hit? Elhagyott,
akár a származás!
Ahogy a lakást,
bevallom haragom,
föl fogok szólalni
ilyen fiatalon!

H Ó

Hó, hó, te kényelmes öregúr!

A csatornát húzta föl papucsna,
a világító-udvar fotelében ül.

Hó, hó, te kotnyeles vénlegény!

Ujjával a fazekunkba mászik,
kinyalja a lekvárt, a sarat.

Kifárad, pillog, nagyokat szuszog,
benne felejtí kezét,
elalszik, a fazekunkra dől.

Szakállát földobja a házra,
nyála a bádagon csikordul,
zsebkendőjét seholsem leli.

Ki a házból
könyöklök úgy, mint vadásztanyából,
orrával bökdös a ritka vad, a csönd.
Bordái közt a túloldali lámpa
pislog, lökődik, akár a szív.

Hó, hó, nagyidők polgári forradalma,
elaggott, hálósityakos veterán!

– egy félablak mögül
incselem, fintorgok reá.

S jön, dörög, medvelibbenet, felém:
„höhő, te gézengúz, hóleső!”

s mint dunsztosüvegbe sikos meggysemért,
úgy nyúl be értem hosszú szősz keze.

Fűtőtest sziszeg:
„végy kesztyűt, öregúr, különben ideégsz!”

De legyintése itt ég fülemen:

ifjú és szűz hótól prüszkölök!

KURJANTÁSOK

Aki kinéz az ablakon,
tarka kutya fossa nyakon,
ihojom, bihojom, hej!

Aki benéz az ablakon,
kislányt lásson bent a padon,
ihojom, bihojom, hej!

Aki fölnéz az ablakra,
szalmaszálon bukjon hasra,
ihojom, bihojom, hej!

Aki nem néz, nincs ideje,
a kocsiról rúgjon bele,
ihojom, bihojom, hej!

Aki ráér nézegesse,
hüvelykjével méregesse,
ihojom, bihojom, hej!

Ha fiatal benyisson,
érezze magát itthon!

EZ A VERS ELADÓ

Mert nem vezérel, mert nem vezet,
eladom tehát a lelkemet,

eladom géniuszomat,
hiába lobog, csak tapogat.

Fölkap a szél a kövekről,
keringet, de nem emel föl.

Szólalj, te szél! Neved, neved?
Emlékezet? Emlékezet?

Beszélj, beszélj! Emlékezet!
Hítesd el, hogy emlékezet!

Hogy az víz tova, hogy az sodor,
tudnám, hogy vagyok valahol!

Nem vagyok vezető egész,
nincs bennem füstnyi vezetés,

hisz atomjaim közt sehol
egy, mi parancsnokol!

Csak megyek a világba itt,
s hiába ott, hiába itt –

„tragédia!” susog a szám,
zörgő szírom vagyok talán,

magtól elcsapott távoli,
kis megbukott sehonnai.

A cél barna, mint a mag,
vagyok én annál havasabb.

„Hullni fogok!” susog a szám.
„Világhiány, világmagány!”

Nézd, az erősek, jól figyelj!
Erő? Nem tőled veszik el?

Napsütött tájon állanak,
torkukból dördül a harang.

Gyerekkoruk nem az enyém.
Mi volt enyém? Csak a remény!

A kapát lábamhoz leraktam,
a napra néztem és vigadtam.

Trénerem hívott, kérdezett:
„mért nem jössz?” „Semmi, nem megyek!”

Apámat korholtam s anyám:
„miért, mi lófrálunk talán?”

S másnap újra csak a föld
a fölrobbanó dudva, gaz között.

Az évnyitóra épp beértem,
mindenki friss volt köröttem.

„Tiszta ümög, fehér gallér,
a petáknál jobb a tallér!”

A büszke gőg tőlük félrevitt,
a fősodortól messzeestem így,

s azóta azt kutatgatom,
vissza hogy jutnék vajon?

A magukkal törődhetők,
ők bújtják fennen az erőt:

„gyere, próbálunk valamit!”
Próba-szerencse oly hamis.

Ne rángassatok, nem megyek,
némaságom iszonynal vegyes

és gyűlölettel.

Ó, hogy gyűlölök,
kiáltozok a hátatok mögött:

Nézd, az erősek, jól figyelj!
Erő? Nem tőled veszik el?

egyek!”

Napsütött tájon állanak,
torkukból dördül a harang.

Utazás, lakás, ing, ruha,
ők tudják, mi a jó!
S aki nem tudja, „bambula”.

Így nem vagyok én vezető,
szegény jámbor esőleső,

Várom a negyvennaposat,
az özönvíz hátha leszakad,

hullám sarjad, az olajág
nem leli többé madarát.

Így nem vagyok, így nem vezér,
eddig csak röpke tüntetés,

kedélyes, szíves türelem.
Huzódok zugnyi kis helyen.

Mi ez a szubjektív indulat?
Költő vagy, a szikla-tőt kutasd!

A gránit! a moha, a bogáncs,
súlytalan űröd, kalapács!

Az absztraktabb valóság igaz,
tudom, csak tudnám, hogy mi az!

De bízom, megismerhető
s lesz bennem lélek és erő,

sziromból maggá válhatok.
Ki tudja, talán az vagyok!

PIROSRUHÁJÚ AKCIÓ

A rakéta tornyocskája
csavarodó hadititok, ide-odajár.
Boldog lehet, aki látja.
De majd ha kiszáll!
Tolódik lassan a babvirág.

Ime, tökéletesíti
a súlyelosztást, a napra fordul.
Körötte vékonyka, pici
gazok áramlanak a porból.
Hallgasd a harangot, ha kondul!

Mozdul a kilövő torony,
kőműves sejtek kellenek,
közel a naphoz hegyorom!
Túl a gazdátlan városon
nem tudjátok, hogy mit teszek,

titkom tudói méhesek.

Május magasabb, június magvasabb
és közelít az éghez.
A rongy szakad, ahhoz tapad,
kilincs-fényesség lesz.
Minthogyha lenyomnák
futó csillagocskák,
kinyílik fönt a nap!

Csak „en bloc” óvhatod magad!

Mit választasz csillagodnak,
melyik mágnesét a földnek?
Nem kell, hogy szíved röntgenét
kivedd a gépből és letépd,
egyedül leszel,
senkise figyel,
elnézheted, hogy fölötted
a hold bőrébe kötve
fekszenek görcsös szekrényekre lökve
olvasatlanul a ponyvák:
csillagujjú nyomdák
örmény betűivel.

Unod a világot?
Olvashatsz, lapozhatsz!
Mit választasz hát most
csillagodnak?!

Augusztus. Minden kevesebb.
A föld, akár a hajnali
utca, zörög meteortól.
Papír-moccanat, hallani.
Hiába fullad a portól.

Veled vagyok, Erzsikém, veled,
meg kell, hogy ünnepeljelek!

Hóembert nyúztunk, a répát megettük
bőrét fölveltük, azóta világít!
Minden pulóverem tiéd:
a pincezöld, a júniusi kék,
meg kell, hogy ünnepeljelek.
Nem ahogy bárkit.

Ez volt a meteor!
Ez volt, mi lehullott az égből!
Ebcson't beforr
s egy ideig lesz még a reményből.

Egy-egy repesz lehülve idetör:
egy erőszak, egy név a semmiből.
Valami hírlik, mondják, hogy katonák,
katonák vagy ki tudja, micsodák
röhögik ki a Világ-Európát.

Vietnám. Két fiú húzódik közelébb,
ölelik egymást, bőrük oly setét.
Nálunk, nyugaton... majdnem iszonyodsz.
Rádszólnának, te vagy a bolond!
De hallgatnak, csak átölelik egymást:
az egyik Észak-, a másik Dél-Vietnám.

Ilyen dzsungelt képzelek belénk,
tigrisház-nyugalmasat.
Testünkre ily csíkot, ölelést,
hogy pirosruhájú maradj
és nyugtom ékessége légy.

Naivnak látszom, tudhatom,
de életem mindennel felér!
Nem vagyok halott, fújhatom
a világrészek énekét.

Nyugvó kő nem lehet sehol,
csillag mit fénylik az égen!
Szimbólumom a meteor,
röpülő fénykép piszkos küldetésem!

Indulni, lépni, menni kell,
minden világrész figyel,
lúktet, elzsibbad, zsiborog.
Szakítsd ki magad, otthonod!

Hová induljak, hová
segítsetek, ti segítsetek,
pirosruhájú akciók,
dörömbölő kezek!

Ne kelljen, mit kezdtem
egyre ékebben,
elhagyni ostobán!

LATINKA

Dünnyög, beszél,
így szól a vén:

„... a rettenet, hogy itt van a börtön, a kínzás,
csattan a szíj, árad a vér, csattan a korbács!

A gúny, a szidalom az a kínokra semmi, föloldás,
de félni az éjt, hogy szólal a száj akaratlan,
az Űgy, e tömzsi diófa, lesz csupa forgács!

„Kössön a pók, ásson a patkány, jöjjön surranás,
csak az az egy, annál már jobb a holtbiztos halál:
a testvér-árulás!

Hétfejű tűzben a gyönyörű tündér, a csábító

[Loreley-alak,
hosszú szőke haját csak ez az egy ne fésülgesse

[sohasem,
homályos gyűrűjével jegyesem inkább legyen a lakat!

„Gyerekkoromat, apámat, anyámat örökre

[elfelejtem,
életem bárhol, bárkinek, kéretlen odaadom ingyen,
hóhérok, veszítsetek el, öljetek kötéllel, golyóval

[engem,
legyek örökké halállal-álruhás,
nevem senki se ejtse, senki se írja, csak ez az egy
[soha:

a testvér-árulás!

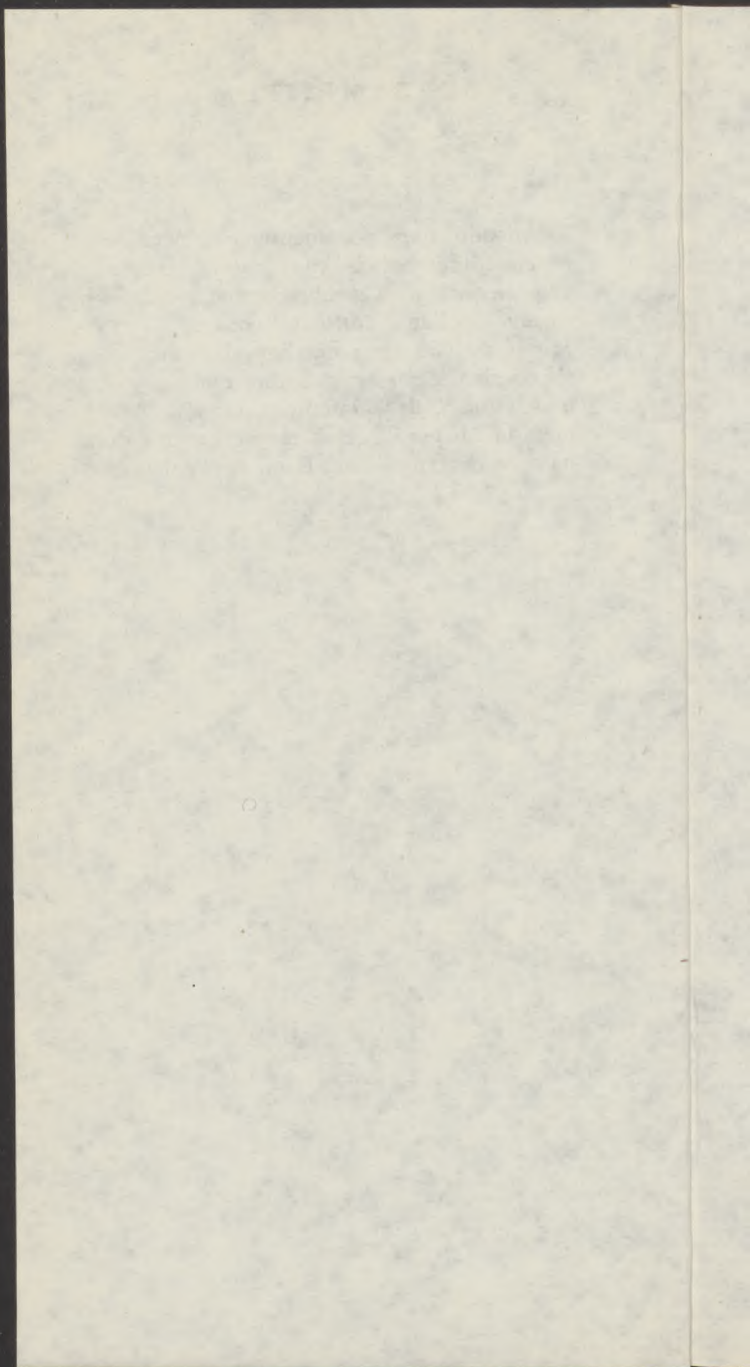
„Neki e tisztaság az erdőszéli halállal, a lélek
erejével örökre megadatott,
ezért lehet most kezemben könnyedén, egyszerűn
e göcsörtös rózsafabot –
és ti, ifjak, kik körém gyűltetek s nagykelyhű virágot
tartotok szájam elé mint gyönyörű mikrofont,
ezért cicázhattok a szép lánnyal gondolattalanul
és a szép ifjú lány veletek, magát sohase tagadva,
[viszont!]

„Keljetek föl a fűről, harmatos, iszamos az este,
lányok, a szoknya gyűrődik, ne kelljen miattam
[kivasalni,
induljatok, nézve csillagokra, beesett mellű
[kőkeresztre,
éljétek át e századot, a hősiség korát,
hisz a középkori gyávaság annyi, de annyi!

„Csak a hősiség! Nem a beesett mellű kőkereszt!
Nem a lemenő est, a reggel, a fölkelő erős!
Te, útra induló, őszhajú ifjú te ne légy,
az őszhajú ifjú én legyek,
fényesíts engem, gyöngülőt, szöktess a napra a
[veterán-tüzet, –
de ne add ki életünk nevét, ne légy áruló s
[düh-pöttyös szemedben
földereng majd a hős!”

TESTÁMENTUM

Ne mondd, hogy testámentum, ez nem
testem földarabolása, vagy hagyakozás,
nem mécsvilágnál, gémberedetten
fogom a tollat s utolsó tollvonás.
Mit is szóljak, nincs mit hagyakoznom,
s ha volna, ugyis átok szállna rám
immár jogos, de hálátlan utódomtól,
mert mit hagynék? csak megkezdtém a dolgom,
ha volt mit vállalnom, fiam, egyáltalán.

TARTALOM

Dadogni, mondani	5
------------------	---

Pirosdresszes emlék

Különös világ	9
Udvar I.	11
Udvar II.	13
A holdvivő bárány	16
Tél	17
A nyugalom dala	18
Pirosdresszes emlék	20
Hűség világa	23
Latin vitorla	25

Május 35

Buborék	29
Menza	30
Kiáltozó	31
Dühöngő szobor	32
Ösztönös halott	33
Arcomat kutatom	34
Egy tanárnő véleménye	35
Május 35	36
Állapot	37

Lámpa Brunó délutánja

Délután van	41
(Én már csak azt akarom)	42
Orosházi virágének	43
Pici szoknyád	44

Gyöngybagoly	45
A nádkirály	46
Éjszaka volt	47
Lámpa Brunó délutánja	48
Jakabos Zsuzsanna	49
Kávés Katica	51
Beszélj, kicsikém, szörnyű érdekes	52
Villogva romlás közt	53

Címváltozások napilap

Bebocsájtó	57
Síp, dob	58
December közepén	60
Magamutogató	62
Címváltozások napilap	63
Hó	66
Kurjantások	68
Ez a vers eladó	69
Pirosruhájú akció	73
Latinka	77
Testámentum	79

elel
elel
eck
etű
len

elölös kiadó a Magvető Könyvkiadó igazgatója
elölös szerkesztő Vilmon Gyula · Műszaki vezető
eck Péter : Tipográfus, sorozattervező Bezúr Györgyi
etűtípus Garamond ; Kiadványszám 1099 · Meg-
lent 3,5 A5 ív terjedelemben, 1600 példányban
MSZ 5601-59 és 5602-55 · MA 759-1-6870
Győr-Sopron megyei Nyomda, Győr 68.K-5

Ezerkilencszáznegyvenkettőben születtem, az ELTE Bölcsész tudományi Karán szereztem diplomát, jelenleg könyvtárban dolgozom. Kötetemet Nagy Imre költő, kubikus, napszámos szegénylegény emlékének ajánlom, aki soha, egyetlen pillanatra sem jutott a független, boldog tanulás öröméhez.

Kaposvár, 1967. október 17.

„Ti suttyó költők, aggott
[cinikusok,
szakítok veletek!

Ti elegy
próféták, ti kőszálról lecsúszott
isten-átkai!

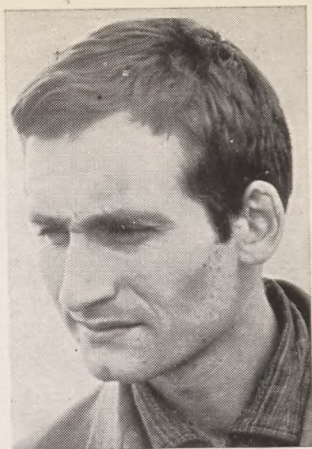
Már aki.

Én a földön nagyokat taszítván
kalimpálok hamletül a sziklán”

– jellemzi önmagát a 26 éves Győri László, akinek első kötete azoknak is meglepetést okoz majd, akik irodalmi folyóiratainkban már fölfigyeltek költeményeire.

„Az utca és a föld fia” ő is, mint már a fiatal József Attila; ugyanolyan otthonos a „város peremén”, a gyárkémények és füstös kiskocsmák világában, mint szülőföldjén, a falun. Elsősorban a fiatalok – saját korosztálya – érzéseit, meggyőződését fejezi ki szenvedélyes őszinteséggel. Társai közül ő a „legifjabb” költő – s nemcsak korát tekintve az.

A legmagasabb példákat követi, költészetünk legnagyobbjai-

tól tanul emberi tartást, költői mesterséget – de mindinkább kinő az „iskolapadból”: szinte minden versében találunk mérszen egyéni képeket, hasonlatokat, melyek újszerűségükkel, szépségükkel mehökkentenek, gyönyörködtetnek. Kötetének tematikája változatos: lírai tájképektől a költői önvallomásig. maian érdes hangú, ugyanakkor meghatottan gyöngéd szerelmes költeményektől mélyen átélte „közéleti” programversekig terjed. Látása, hangja szinte vakmerően modern, de mindig egyénien az, összhangban mondanivalójával.

Verseiben egy ellentmondásokkal, lázadó szenvedélyekkel teli lélek keresi a harmóniát, a kor által rá rótt feladatokat őszintén vállaló, tevékeny emberség útjait – félelem és megalkuvás nélkül.

költői
bb ki-
szinte
me-
sonla-
tükkel,
tenek,
ek te-
tájké-
másig
akkor
relmes
átél
g ter-
vak-
mindig
mon-
mondá-
yekkel
nia, a
atokat
y em-
meg-

